

Beszámoló a tihanyi obszervatóriumban *GS-11* típusú Askania-graviméterrel 1967 június – december havában végzett gravitációs árapály-regisztrálások eredményeiről. Ezzel kapcsolatban a kérdés jelentőségének tárgyalása a földszerkezet megismerése szempontjából.

Stegena Lajos: A földkéreg és köpenyátalakulás a Magyar Medencében, 317 – 319. oldal.

Egyed László: Áramlások lehetőségei a földköpenyben geofizikai vizsgálatok alapján, 321 – 327. oldal.

A tömegátrendeződések lehetséges alakjainak áttekintése alapján szerző megállapítja, hogy az expanzió és a Föld belső fizikai paramétereinek figyelembevételével elképzelhető nagy áramlásos ciklusok létrejötte.

Mártonné, Szalay Emőke: A paleomágnesség földtani vonatkozásai, 329 – 332. oldal.

A bemutatott – Mecsekre vonatkozó – tektonikai és paleomágneses adatok egymást jól kiegészítik.

Barta György: A mágneses kutatások szerepe Földünk megismerésében, 333 – 342. oldal. (Bíró P. hozzászólásával).

A földmágneses erőter létezése, problémái, de különösen szekuláris változásai és ezek tanulmányozása jelentősen hozzájárulnak a Föld belső szerkezetének megismeréséhez. Következtetések vonhatók bizonyos nagyméretű tömegáthelyeződésekre, melyek a Föld belsejében, főként a magban végbemennek. A dolgozat áttekinti az ezirányú korszerű vizsgálatok eredményeit.

Le Minh Triet: A magnetohidrodinamika alkalmazásának lehetőségei a geofizikai alap-kutatásban, 343 – 344. oldal.

A Bányászati és Kohászati Lapok, Bányászat 1960. szept. havi számának a geofizikusok számára érdekel bíró cikkei:

Mátrai Árpád: A magyar uránérc-bányászat rövid története, 577 – 581. old.

A dolgozat az iparág népgazdasági jelentőségének méltatása, a termelés fejlődésének vázolója mellett röviden kitér a földtani, geofizikai kutatások szerepére is.

(Tóth Géza)

MAGYAR GEOFIZIKA XI. ÉVF. 6. SZ.

Egyesületi hírek

A XV. Nemzetközi Szimpózium

Egyesületünk XV. Nemzetközi szimpóziuma 1970. október 5 – 9-e között Csehszlovákiában, Poprádon került megrendezésre. A korábbi megállapodásnak megfelelően a három rendezőpartner: a Magyar Geofizikusok Egyesülete, a Német Földtani Tudományok Társulatának Geofizikai Szakosztálya és a Brnói Alkalmazott Geofizikai Intézet volt. A közvetlen rendezés feladatát ez évben a Brnói Alkalmazott Geofizikai Intézet látta el. A környezet, az időjárás és a rendezés gondossága egyaránt hozzájárult ahhoz, hogy a szimpózium résztvevői – köztük a 100-nál több magyar kiküldött – kellemes és eredményes napokra emlékezhesenek vissza.

A szakmai előadások és különösen a konzultációk lehetőséget adtak a résztvevőknek, hogy kölcsönösen megismerjék egymás munkásságát, bár az elemző viták kialakulását megnehezítették a soknyelvűségből adódó tolmácsolási problémák.

Az elhangzott előadások különböző folyóiratokban kerülnek közlésre, ezért — előzetesként — a magyar részről elhangzott előadások rövid kivonatát az alábbiakban közöljük.

A magyar résztvevők nyolc előadást tartottak. Az ünnepélyes megnyitást követő plenáris ülésen *Ádám Oszkár* vázolta a magyar geofizika feladatait és fejlődésének várható irányát az elkövetkező évtizedre. Kifejtette, hogy a feladatokat az ásványi nyersanyag-szükséglet biztosítása határozza meg és hangsúlyozta, hogy ezek megoldása érdekében a geofizikusnak alkotó és invenciózus geológussá, a geológusnak geofizikussá kell válnia. Ugyancsak kiemelte a digitális technika döntő szerepét a várható fejlődésben.

Ádám Antal arról számolt be, hogy a magnetotellurikus mélyszondázások milyen adatokat szolgáltatottak a Magyar Medence triázmész-kő-alatti képződményeire vonatkozóan. Legfontosabb következtetése, hogy a triász-mész-kő (dolomit) alatt talált jólvezető réteg feltehetően grafitot tartalmaz.

Szulyovszky Imre (*Meskó Attilával* és *Rádlér Bélával* közös) előadásában az átlagnégyzetes hibakritérium alkalmazásával foglalkozott a szeizmikus digitális szűrők tervezésénél. *Szabadváry László* (*Lányi Jánossal*, *Szabó Margittal* és *Szalai Istvánnal* együtt készített) dolgozatában a több fizikai paramétert alkalmazó földtani értelmezés lehetőségeit taglalta. Az előadásban öt geofizikai módszer együttes alkalmazásának néhány tapasztalata került bemutatásra. *Lantos Miklós* (*Zimányi Istvánnal* együtt) az OKGT Geofizikai Kutatási Üzemében készült modellező berendezést és az azzal végzett mérések eredményeit ismertette.

Markó László a hasadékos karbonátos tárolók karottázs-értelmezésével foglalkozó előadásában olyan módszert mutatott be, mely a hasadékos zónákat és az olaj-víz határt elsősorban szelvénykombinációk segítségével mutatja ki. Egyben kitért a digitális technika alkalmazási lehetőségeire is.

Andrássy László (*Baráth István* és *Drahos Dezső* közreműködésével készült dolgozatában) két-detektoros neutron-neutron eljárást mutatott be homokos tárolók porozitásának meghatározására, foglalkozott a neutron-neutron szelvények interpretációs és korrekciós kérdéseivel és megvizsgálta a neutron-neutron szelvények más szelvényekkel való kombinálásának lehetőségeit.

Végül *Rádlér Béla* a szeizmikus vitáin tartott előadásában a szeizmikus adatok digitális feldolgozásával foglalkozott és összefoglaló képet adott a kérdés pillanatnyi állásáról, a megoldott és kitérő problémákról, az alkalmazást nyert, vagy arra ajánlott módszerekről és felhívta a vita résztvevőit saját tapasztalataik és elgondolásaik kifejtésére.

Felhívjuk tagtársaink figyelmét, hogy a tisztújító Közgyűlés időpontja: 1971. jan. 26.

VADÁSZ ELEMÉR

1884–1970

Nemrég búcsúztunk el Egyed Lászlótól, a geofizika egyik vezéralakjától, s máris az a hír ért bennünket, hogy elhunyt *Dr. h. c. Dr. Vadász Elemér akadémikus*, a földtani és őslénytani tudományok kiemelkedő személyisége.

Mindnyájan ismerjük pályafutását, küzdelmeit és tudományos eredményeinek azt a tárházát, amelyet ránk hagyott. Mi geofizikusok is sokat merítettünk értékes gondolataiból, különösen Magyarország földtanának feltárása során elért eredményeiből. Tudományos és társadalmi rangjának, kitüntetéseinek felsorolása is hosszadalmas lenne. Mi magunk nemcsak a nagy tudóst tiszteltük benne, hanem a társadalmi haladás bátor harcosát és a bölcs, tudása javát örömeit átadó tanítót is, aki mindig korszerű szemléletével geológus-generációknak mutatott irányt.

Amikor ez év november 6-án örök nyugalomra helyezték, búcsút vettek tőle tisztelői, barátai, tudóstársai és tanítványai, de mégis köztünk maradt, nemcsak emlékében, hanem a tudományos könyvtárak és kutatók könyvespolcain, íróasztalán oly szép számmal fellelhető és annyit forgatott műveiben is.

(Lendvay Károly)

PAPP SIMON

1886 – 1970

1970. augusztus 7-én eltemették a magyar olajkutatás egyik úttörőjét, sokáig volt vezetőjét, Papp Simont, a kiváló olajgeológust.

Miután fiatal éveiben a legkülönbözőbb geológiai kutatómunkákban vett részt, szenet, ércet, ásványt, sót kutatott, 1920. után a kőolaj- és földgázkutatásnak szentelte egész tevékenységét. Hosszú ideig külföldön tevékenykedett, majd 1933-ban a hazai kőolaj- és földgázfeltárás irányítását vette át. Működése 1948-ban félbeszakadt, majd 1956-ban ismét folytatódott és Egyesületünk munkájában is részt vett. 1957-ben a Magyar Tudományos Akadémia az ásvány- és földtudományok doktora címmel tisztelte meg.

Emlékét kegyelettel megőrizzük.

(Tóth Géza)